

Sisältöalue
Virka-autojen käyttö
Säännökset joihin määräysten/ohjeiden antaminen perustuu
Laki valtioneuvostosta 12 § Valtioneuvoston ohjesääntö 17 § Valtioneuvoston asetus valtiovarainministeriöstä 1 § 6 kohta
Kohderyhmät
Ministeriöt ja virastot
Voimassaoloaika
1.1.2018 - toistaiseksi
Korvaa suosituksen (pvm nro)
VM/148/00.00.01/2017, 1.3.2017

VALTION VIRKA-AUTOJEN KÄYTTÖÄ KOSKEVISTA KÄYTÄNNÖISTÄ

Tämän suosituksen sisältö on pääosin sama kuin keväällä 2017 annetussa suosituksessa, jonka tämä suositus korvaa. Valtiovarainministeriön elokuussa 2017 valtionhallinnon kirjanpitoyksiköille tekemän virka-autojen käyttöä koskeneen kyselyn johdosta suositukseen on lisätty virastojen virka-autojen hankintaa koskeva linjaus. Suosituksen tarkoituksena on yhdenmukaistaa virka-autojen käyttöä koskevia käytäntöjä valtiolla sekä näin edistää avoimuutta ja luottamusta viranomaisten toimintaan niin erilaisten sidosryhmien kuin kansalaisten näkökulmasta.

Ministeriöiden käytäntöjä ohjaa lisäksi valtioneuvoston kuljetusmääräys valtioneuvoston jäsenten ja ylimmän virkamiesjohdon kuljetuspalveluista.

1. Virastojen virka-autojen hankintaa koskevat ratkaisut

Valtiovarainministeriö suosittelee, että virastojen yksinomaan johdon virkakäyttöön hankituista virka-autoista pyritään vaihteittain luopumaan ja siirtymään joko taksien tai vastaavien vuokra-autojen käyttöön. Suositus ei koske tilanteita, joissa viraston virka-auto on hankittu viraston toiminnasta johtuviin kuljetustarpeisiin, mutta sitä voidaan tarvittaessa käyttää myös johdon kuljetuksiin. Samoin viraston toimiala voi joissain tapauksissa edellyttää virka-auton hankkimista johdon käyttöön kuljetusturvallisuuden takaamiseksi. Näitä ovat lähinnä turvallisuussektorin virastot.

Valtiovarainministeriö suosittelee, että virka-autojen hankintatilanteessa virastot laativat hankintaa koskevan tarve- ja edullisuusvertailun ja toimittavat sen tiedoksi myös asianomaiselle ministeriöille.

2. Virka-auton käyttö virkamatkoihin

Valtion virka-autot on tarkoitettu virkakäyttöön (virka-ajo). Virka-ajoa ovat virkamatkat eli matkat, jotka virkamies tekee virkatehtävien hoitamista varten virkapaikan ulkopuolelle.

Virkamatkana ei pidetä työmatkaa asianomaisen asunnolta tai sitä vastaavalta paikalta virkapaikalle ja takaisin.

Oman auton käytöstä virkamatkoihin ovat määräykset valtion matkustussäännössä.

Taksin käyttö virkamatkoihin on tarvittaessa ohjeistettu tarkemmin virastoissa. Taksin käytön osalta valtiovarainministeriö suosittelee käytettäväksi valtion matkustussäännön mukaista harkintaa. Valtion matkustussäännön 6 §:n mukaan taksin sekä tilaus- tai vuokra-ajoneuvon käytöstä aiheutuva kustannus voidaan korvata, jos sen käyttö on perusteltua ottaen huomioon matkustussäännön 5 §:n edellytykset, joiden mukaan virkamatka on tehtävä niin lyhyessä ajassa ja vähin kokonaiskustannuksin kuin huomioon ottaen virkamatkan ja asianomaisen hoidettavaksi määrättyjen tehtävien tarkoituksenmukaisen ja turvallisen suorittamisen on mahdollista.

3. Virka-auton käyttö yksityisajoihin

Pääsääntöisesti virka-autoja ei tule käyttää virkamiehen yksityisajoihin. Tämä on mahdollista vain erittäin poikkeuksellisesti ja vain työhön liittyvistä perustelluista syistä. Näin ollen valtion virka-autojen käyttö mahdollisiin yksityisajoihin on rajoitettua eikä virka-autoja tule käyttää yksityisiin ajoihin vähäistä määrää enempää (satunnainen käyttö).

Yksityisajoksi luetaan matkat asunnon ja varsinaisen työpaikan välillä. Samoin esimerkiksi virkamatkalle virkapaikan kautta lähdettäessä matka asunnolta virkapaikalle on matkustustavasta riippumatta yksityisajoa ja virka-ajo alkaa vasta virkapaikalta. Sen sijaan virka-ajoa on ajo asunnolta suoraan esimerkiksi kokoukseen tai kokouksesta asunnolle.

Valtion virka-auton käyttö yksityisajoon muodostaa virkamiehelle tai työntekijälle autoedun. Kun virka-auton käyttö yksityisajoihin rajoittuu vain harvoin yksittäisiin tilanteisiin (satunnainen käyttö), ei kyseessä välttämättä ole autoetu. Viime kädessä asian ratkaisee kuitenkin verottaja.

Mahdollisen autoedun myöntämisen virkamiehelle tai työntekijälle pitää suhtautua pidättyväisesti ja sen myöntämisen tulisi perustua ensisijaisesti työtehtävien hoitamisesta aiheutuvaan tarpeeseen. Valtiovarainministeriö on antanut erillisen [ohjeen luontoisetujen käytöstä osana virkamiesten palkkausta \(VM/330/00.00.00/2017, 1.3.2017\)](#).

Luontoisetujen verotusarvot määräytyvät Verohallinnon vuosittain antaman päätöksen perusteella. Jos virka-autoa käytetään yksityisajoihin, ajokilometreistä tulee esittää ajopäiväkirjaan perustuva riittävän yksilöity selvitys. Myös tätä koskevat yksityiskohtaiset määräykset sisältyvät em. Verohallinnon päätökseen luontoiseduista.

Viraston ja muun valtion organisaation aivan ylin johto on tehtävänsä vuoksi erityisen sidottu työhön. Tehtävien hoidon vaatima tehokas ajankäyttö edellyttää, että ylimmällä johdolla on tarvittaessa joissakin tilanteissa mahdollisuus virka-auton käyttöön myös yksityisajoihin. Mikäli yleisten liikennevälineiden käyttö tai muu kulkemistapa työn luonteen ja viranhoidon asianmukaisen suorittamisen kannalta ei ole mahdollista tai tarkoituksenmukaista, organisaation aivan ylimmän johdon voi olla perusteltua rajoitetusti käyttää valtion virka-autoa yksityisajoihin.

Valtiovarainministeriö on 29.5.2001 tehnyt [ylintä virkamiesjohtoa koskevan päätöksen virka-auton käytöstä yksityisajoihin](#). Edun vahvistaminen virkaan kuuluvaksi ei sinänsä saa aikaan veroseuraamusta. Päätöksessä myönnettiin valtion ylimmän johdon virkoihin kuuluvaksi mahdollisuus virka-auton käyttöön luontoisetuna, mikäli se viraston resurssi-

en rajoissa oli mahdollista. Päätös rajasi näin ollen edun lähtökohtaisesti edellä todettuun satunnaiseen käyttöön.

Valtiovarainministeriö suosittelee, että jatkossa ylimmän virkamiesjohdon virka-auton käytöstä annettaisiin asianomaiselle ministeriölle vuosittain selvitys (ajopäiväkirjaraportti). Näin voidaan varmistaa valtiovarainministeriön päätöksen mukainen yhtenäinen käytäntö.

Osastopäällikkö, ylijohdaja

Juha Sarkio

Neuvotteleva virkamies

Riitta Bäck